

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11 Aralık 2020
Sayı : 2144

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 14/12/2020 16:53
Sayı: 120.10-E.00000753310

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Su sadece insanlar için değil, bütün canlılar için en önemli yaşam kaynaklarından biridir. Tarihsel süreçlere baktığımızda uygarlıkların akarsu havzalarında daha çok ortaya çıktığı görülmüştür. Medeniyetlerin beşiği olan Mezopotamya, Fırat ve Dicle Nehirleri arasında yer almaktadır.

Su, neredeyse tüm sektörlerin en temel girdilerinden biridir. Özellikle enerji üretimi için çok önemli bir kaynaktır; zira birçok enerji sistemi üretim sürecinde suya ihtiyaç duyulmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde yaşanan, köyden kente göçün ve kentteki nüfus yoğunluğunun artması gibi nedenler ve bunun doğal sonucu olarak artan gıda talebi, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de her yıl kullanılan su miktarının %73’ünün tarımda kullanılmasına sebebiyet vermektedir.

Su kaynaklarının yetersizliği ve su kirliliği küresel bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ortaya çıkan bu durum, birçok ölüm ve salgını da beraberinde getirmektedir. Dünya yüzeyinin %70’i su ile kaplı olmasına rağmen, içme suyu olarak kullanılabilecek tatlı su dünya rezervinin ne yazık ki %3’ü kadardır. Üstelik tatlı su rezervleri de insan ve doğal afetler kaynaklı sebeplerle günden güne kirlenmektedir. Bu kapsamda su havzalarımızı korumak için endüstriyel olarak alınabilecek önlemlerin yanı sıra bireysel önlemler de büyük önem arz etmektedir. Fabrikaların atık miktarını azaltması ve su filtreleri oluşturmaları probleme bir çözüm getirebilir. Ayrıca bireysel olarak alınacak önlemler de mevcuttur. Örneğin; tarımda kimyasal gübreler yerine doğal gübreler kullanılması bu çözümlerden biridir.

Bir başka sorun olan izinsiz sondaj kuyuları maalesef yeraltı sularımızı tüketmektedir. Türkiye’de kullanılan yeraltı sularının yaklaşık üçte biri 94 bin sondaj kuyusu ile Konya Havzası’ndan çıkarılmaktadır. Belirlenen su rezervi 2,4 milyar m³ iken, fiili kullanım yılda 4 milyar m³’dür. Bu durum, Konya Kapalı Havzası’nda yeraltı suyu rezervlerinin sürekli düşmesine neden olmaktadır. DSİ tarafından yapılan ‘Kuyu Envanter Tespitleri’ çalışması, bölgedeki 94 bin kuyudan 67 bininin ruhsatsız olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut durumun devam etmesi halinde, 2025 yılından sonra yeraltı suyu çekiminin sağlanamayacağı belirtilmektedir. Bu durum, başta tarımsal istihdam olmak üzere, Türkiye ekonomisine önemli katkıları olan Konya Kapalı Havzası’nı ciddi ölçüde etkileyecektir.

Türkiye, sanılanın tersine, su zengini bir ülke değildir. Halen, kişi başına düşen 1.519 m³’lük su miktarı ile “su sıkıntısı çeken” bir ülke kabul edilmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye nüfusunun 2030 yılında 100 milyona ulaşacağını öngörmektedir. Bu durumda, kişi başına düşen su miktarının 1.120 m³/yıl olması beklenmektedir. Diğer bir deyişle, artan nüfusu, gelişen ekonomisi ve büyüyen kentleriyle Türkiye, “su fakiri” olma yolunda ilerlemektedir.

Türkiye’de su sorununu sadece yerel yönetimlere yüklemek doğru değildir. Bugün birçok sektörün en önemli girdisinin su olduğu bir gerçektir. Eğer bugün yapılan yatırımlarda su ayak izini hesaplayıp ona göre çevreci yatırımları teşvik etmezsek, yarın çocuklarımız Cape Town’daki gibi yerel yönetimlerce planlanan ve önlem amaçlı hayata geçirilen günlük kişi başı su tüketiminin 25 litre ile sınırlandırmasını sağlayan yaptırımlar ile karşı karşıya kalacaktır.

Türkiye’nin su havzalarının korunması ve su kaynaklarından daha verimli bir şekilde yararlanılmasını sağlamak amacıyla sosyal ve toplumsal bilincin oluşturulması için Anayasanın 98. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

S. S. S. S.
Serhan T. T. T.

İRFAN KAPLAN
Gaziantep MY.

Orhan D. D.
Adana MY.

Ayhan B. B.
Sakarya MY.

